

Biztonsági adatlap 91/155/EGK szerint

A nyomtatás kelte 15.04.2008

Az átdolgozás kelte 15.04.2008

1 Anyag-/elkészítési- és cégmegjelölés

- A termékkel kapcsolatos anyagok
- Kereskedelmi megnevezés: **PalaXpress folyadék**
- Anyag/készítmény használata: Műfogak előállítása

Gyártó/szállító: Heraeus Kulzer GmbH & Co. KG Grüner Weg 11, D-63450 Hanau Tel.: 0800 4372522

Információt nyújtó terület: Department of safety Dr. Tuchscherer Tel.: +49 6081 959-287

Szükség esetén nyújtott információ: Call +49 30 19240 (24 hours)

Forgalmazó cég: Realtrade Kft. 1102 Budapest Hölgy u. 9/b. Tel: +36 1 261-6630, Fax: +36 1 261 4348

A magyarországi Egészségügyi Toxikológiai Tájékoztató Szolgálat (ETTSZ) éjjel-nappal hívható száma: +36 80 201199

2 Összetétel

- Kémiai jellemzés
- Leírás: Metakrilát-bázisú alapanyag előkészítés

· Veszélyes alkotórészek:

80-62-6	methyI methacrylate	Xi, F; R 11-37/38-43	> 90%
---------	---------------------	----------------------	-------

- További információk: A megadott veszélyességi utalások szövege a 16. fejezetben található.

3 Veszélyesség szerinti besorolás

- A veszély megjelölése:

Xi Irritativ
F Könnyen gyulladó

- Az emberek és a környezet veszélyeztetettségére vonatkozó különleges információk

A termék jelölése a többször módosított "Készítmények általános besorolási EK-irányelvei" számítási eljárása értelmében kötelező.

R 11 Nagyon gyúlékony.

R 37/38 Bőrizgató hatású, izgatja a légutakat

R 43 Bőrrel érintkezve túlérzékenységet okozhat (szenzibilizáló hatású lehet)

- Osztályozási rendszer:

Az osztálybasorolás megfelel az érvényes EK listáknak, de kiegészítik a szakirodalomból származó és a cégek által megadott adatok.

4 Elsősegélynyújtás

- Belélegzés után: Gondoskodjunk friss levegőről; panaszok esetén keressük fel az orvost.
- Bőrrel való érintkezés után: Azonnal mossuk le vízzel és szappannal és jól öblítsük le.
- A szemmel való érintkezés után:
A szemet folyó víz alatt néhány percen át öblítsük le, miközben a szemhéjat nyitva tartjuk.
Tartós panaszok esetén kérjünk orvosi tanácsot.
- Lenyelés után: Ne okozunk hányást; azonnal kérjünk orvosi segítséget.

5 Tűzveszélyesség

- Megfelelő tűzoltószerek:
CO₂, poroltó vagy vízszugár. A nagyobb tüzeket vízszugárral vagy alkoholnak ellenálló habbal oltjuk.
- Biztonsági okokból nem megfelelő tűzoltószerek: Vízszugár

(folytatása 2 oldalon)

Biztonsági adatlap 91/155/EGK szerint

A nyomtatás kelte 15.04.2008

Az átdolgozás kelte 15.04.2008

Kereskedelmi megnevezés: PalaXpress folyadék

(folytatása 1 oldalon.)

- **Az anyag, égéstermékei vagy képződő gázai által keltett különleges veszélyeztetettség:**
Hevítés-égés esetében mérgezőgázok képződhetnek
- **Különleges védőfelszerelés:** Különleges intézkedések nem szükségesek.

6 Óvintézkedés baleset esetén

- **Személyekre vonatkoztatott biztonsági intézkedések:**
Viseljünk védőfelszerelést. Távolítsuk el a védtelen személyeket.
- **Környezetvédelmi intézkedések:**
Akadályozzuk meg a csatornába, árkokba és pincékbe való behatolást.
- **Tisztítási/eltávolítási eljárások:**
Nedvességet megkötő anyagokkal együtt tárolja (pl. kovaföld, univerzális kötőanyag, fűrészpor, kisebb mennyiségeknél cellulóz).
- **További információk:** Veszélyes anyagok nem szabadulnak fel.

7 Kezelés és tárolás

- **Kezelés:**
  - **Információk a biztonságos kezeléshez:** A tartályokat jól lezárt állapotban tartsuk.
  - **Tűz- és robbanásvédelmi információk:**
Tartsuk távol a tűzforrásokat - ne dohányozzunk.
Hozzunk intézkedéseket elektrosztatikus feltöltődés ellen.
- **Raktározás:**
  - **A raktárhelyiségekkel és tartályokkal szemben támasztott követelmény:**
Hűvös helyen tároljuk.
  - **Együttes tárolással kapcsolatos információk:** Nem szükséges.
  - **További adatok a raktározási körülményekkel kapcsolatban:**
Hűvös helyen tárolandó (szobahőmérséklet alatt)
Jól lezárt hordókban hűvös és száraz helyen tároljuk.

8 Az egészséget nem veszélyeztető munkavégzés feltételei

- **Pótlólagos információ a műszakai berendezés kialakításához:**
További adatok nincsenek; lásd 7. pontot.
- **Alkotórészek munkahelyre vonatkoztatott, felügyelet tárgyát képező határértékekkel:**

80-62-6 methyl methacrylate

TLV Rövid ideig tartó adat: 150 mg/m₃
Hosszú ideig tartó adat: 50 mg/m₃

- **Pótlólagos információk:** A létrehozásnál érvényes listák képezték a kiindulópontot.
- **Személyes védőfelszerelés:**
  - **Általános védekezési és higiéniai intézkedések:**
Tartsuk távol élelmiszerektől, italoktól és takarmányoktól. A szennyezett folyadékkal átitatott ruházatot azonnal vegyük le. Munkahelyi szünetek előtt és a munka befejezésekor mossunk kezet. Kerüljük a bőrrejutást.
Kerüljük a szemmel és bőrrel való érintkezést.
  - **Légzésvédelem:**
Megfelelő szellőztetés/elszívás esetén nem kötelező, de ha nem elkerülhető az erősebb expozíció úgy használjon védőálarcot (A-szűrővel).
  - **Kézvédelem:**
Amennyiben a bőrrel való érintkezés nem elkerülhető, az érzékenység megelőzésére használjon védőkesztyűt.

(folytatása 3 oldalon)

Biztonsági adatlap 91/155/EGK szerint

A nyomtatás kelte 15.04.2008

Az átdolgozás kelte 15.04.2008

Kereskedelmi megnevezés: PalaXpress folyadék

(folytatása 2 oldalon.)

Oldószerrel szemben ellenálló kesztyű. A kesztyű anyagának át nem eresztő képességűnek és a termékkel/anyaggal/készítménnyel szemben ellenállónak kell lennie.

A kesztyű anyagának kiválasztása az áttörési idő, permeációs sebesség és a bomlás figyelembevételével történt.

· **Kesztyűanyag:**

A vízben oldhatatlan anyag/termék/készítmény használata előtt vízdékony bőrvédő szert (zsírmertes réteggépzőt vagy olaj/víz-emulziót) használjunk. Mivel a termék több anyagból összeállított készítményt jelent, a kesztyű anyagának tartóssága előre nem számítható ki, ezért a használat előtt ezt ellenőrizni kell.

· **Áthatolási idő a kesztyűanyagon:**

A pontos behatolási időt a kesztyű gyártójától kell megkérdezni és azt be is kell tartani.

· **Nem fokozott sérülésveszélyes alkalmazási területeken (pl. labor) állandó érintkezés esetében a következő anyagból készült kesztyű használata megfelelő:**

PVA kesztyű

· **Max. 15 perces állandó érintkezés esetében a következő anyagokból készült kesztyűk használata megfelelő:**

Butilkaucsuk

Fluorkaucsuk (Viton)

Nitrilkaucsuk

Kloroprén-kaucsuk

· **Szemvédelem:** Nem feltétlenül kötelező

· **Testvédelem:** Könnyű védőruházat.

9 Fizikai és kémiai tulajdonságok

· **Általános adatok**

· Forma:	Folyékony
· Szín:	színtelen
· Szag:	észterszerű jellegzetes

· **Állapotváltozás**

· Olvadáspont/olvadási tartomány:	nem meghatározható
· Forráspont/forrási tartomány:	100°C

· Lobbanáspont:	10°C
------------------------	------

· Gyulladási hőmérséklet:	430,0°C
----------------------------------	---------

· Öngyulladás:	Az anyag magától nem gyullad.
-----------------------	-------------------------------

· Robbanásveszély:	A termék nem robbanásveszélyes, de robbanékony gőz/levegőkeverék képződése lehetséges.
---------------------------	--

· **Robbanási határok:**

· Alsó:	2,1 Vol %
· Felső:	12,5 Vol %

· Gőznyomás 20°C-nál:	47 hPa
------------------------------	--------

· Sűrűség 20°C-nál:	0,946 g/cm ₃
----------------------------	-------------------------

· **Oldhatóság/keverhetőség az alábbiakkal:**

· Víz:	Egyáltalán nem, vagy csak kismértékben keverhető.
---------------	---

· **Viszkozitás:**

· dinamikai 20°C-nál:	1 mPas
------------------------------	--------

(folytatása 4 oldalon)

Biztonsági adatlap 91/155/EGK szerint

A nyomtatás kelte 15.04.2008

Az átdolgozás kelte 15.04.2008

Kereskedelmi megnevezés: PalaXpress folyadék

(folytatása 3 oldalon.)

· Oldószer tartalom:	
· Szerves oldószerek:	98,3 %
· Víz:	0,1 %
· Szilárdanyag tartalom:	0,3 %

10 Stabilitás és reakciókészség

- **Termikus bomlás/kerülendő feltételek:**
Rendeltetés szerinti raktározás és kezelés esetén nincs bomlás.
- **Veszélyes reakciók:** Veszélyes reakciók nem ismeretesek.
- **Veszélyes bomlástermékek:** Veszélyes bomlástermékek nem ismeretesek.
- **További adatok:**
A termék a tárolási idő és/vagy az ajánlott tárolási hőmérséklet túllépése következtében kialakuló hőképződés miatt polimerizálódhat.

11 Toxikológiai adatok

- **Akut toxicitás:**
  - **Primer ingerhatás:**
    - **A bőrön:** Ingerli a bőrt és a nyálkahártyákat.
    - **A szemben:** Ingerlő hatás.
  - **Érzékenyítés:** Bőrrel való érintkezés esetén a szenzibilizáció lehetséges.
- **További toxikológiai információk:**
Irritatív
Készítményekre vonatkozó általános besorolási irányelvének érvényes kiadásában közölt számítási eljárás alapján. A termék az alábbi veszélyekkel jár:

12 Ökotoxicitás

- **Általános információk:**
1 (D) (Saját besorolás) Vízveszélyeztetési osztály: a vizeket enyhén veszélyezteti.
Hígítatlan állapotban, illetve nagyobb mennyiségekben ne engedjük bele a talajvízbe, a környezeti vizekbe, vagy a csatornahálózatba.

13 Hulladékkezelés, ártalmatlanítás

- **Termék:**
  - **Ajánlás:**
Nem keverhető hozzá a háztartási hulladékhoz. Ne engedjük bele a csatornahálózatba.
Kisebb mennyiség a rendszer más alkotóelemeivel együtt megköt, s így a háztartási szeméttel együtt kidobhatja.
Nagyobb mennyiséget a helyi előírásoknak megfelelően kezeljen különleges hulladékként.
- **Tisztítatlan csomagolások:**
  - **Ajánlás:** A kezelés módját a hatósági előírások szabják meg.

(folytatása 5 oldalon)

Biztonsági adatlap 91/155/EGK szerint

A nyomtatás kelte 15.04.2008

Az átdolgozás kelte 15.04.2008

Kereskedelmi megnevezés: PalaXpress folyadék

(folytatása 4 oldalon.)

14 Szállításra vonatkozó előírások

· ADR/RID szerinti közúti szállítás (határátlépéssel):

- ADR/RID-GGVS/E osztály: 3 Gyúlékony folyadékok.
- Kemler-szám: 339
- UN-szám: 1247
- Csomagolási csoport: II
- Az áru megjelölése: 1247 METIL-METAKRILÁT MONOMER, STABILIZÁLT, oldat

· Tengeri szállítás IMDG:

- IMDG-osztály 3
- UN-szám: 1247
- Label 3
- Csomagolási csoport: II
- EMS-szám: F-E, S-D
- Marine pollutant: Nem
- Helyes műszaki megnevezés: METIL-METAKRILÁT MONOMER, STABILIZÁLT, oldat

· Légiszállítás ICAO-TI és IATA-DGR:

- ICAO/IATA-osztály: 3
- UN/ID szám: 1247
- Label 3
- Csomagolási csoport: II
- Helyes műszaki megnevezés: METIL-METAKRILÁT MONOMER, STABILIZÁLT, oldat

15 Szabályozási információk

· EGK irányelvek szerinti jelölés:

A termék besorolása és jelölése az EK irányelvek/GefStoffV szerint történik.

· A termék megjelölő betűje és veszélyjelölése:

Xi Irritativ
F Könnyen gyulladó

· Veszélyt meghatározó komponensek a címkézéshez:

methyl methacrylate

· R-mondatok:

11 Nagyon gyúlékony.
37/38 Bőrizgató hatású, izgatja a légutakat
43 Bőrrel érintkezve túlérzékenységet okozhat (szenzibilizáló hatású lehet)

· S-mondatok:

9 Az edényzet jól szellőztethető helyen tartandó
16 Gyújtóforrástól távol tartandó - Tilos a dohányzás

(folytatása 6 oldalon)

Biztonsági adatlap 91/155/EGK szerint

A nyomtatás kelte 15.04.2008

Az átdolgozás kelte 15.04.2008

Kereskedelmi megnevezés: **PalaXpress folyadék**

(folytatása 5 oldalon.)

- 24 A bőrrel való érintkezés kerülendő
- 33 A sztatikus feltöltődés ellen védekezni kell
- 37 Megfelelő védőkesztyűt kell viselni
- 43 Tűz esetén homokot, széndioxidot vagy poroltót használjunk. Víz használata tilos.

· **Országos előírások:**

· **Levegővel kapcsolatos műszaki utasítás:**

Osztály	Százalékos részarány
II	> 90

- **Vízveszélyeztetési osztály:** WGK 1 (Saját besorolás) : a vizeket enyhén veszélyezteti.

16 Egyéb

A fenti adatok ismereteink mai állását tükrözik, de nem képezik a terméktulajdonságok biztosításának alapját, és semmiféle jogi eljárásra nem jogosít.

- **Az adatlapot kiállító szerv:** Biztonsági és környezetvédelmi osztály

· **Kapcsolattartási partner:**

Dr. Tuchscherer Tel.: (49) 6081 959-287
christian.tuchscherer@heraeus.com

- *** Az adatok az előző verzióhoz képest megváltoztak**

H